

RÅDMANNENS FORSLAG

1 Innledning – en bærekraftig og smart kommune

Den økonomiske situasjonen i regionen er fortsatt krevende, men utsiktene framover er bedre. Stavanger kommune skal videreutvikle gode velferdstjenester innenfor strammere økonomiske rammer. Et høyt investeringsnivå skal bidra til framtidsrettede og smarte tjenester for innbyggerne.

Forsiktig optimisme i regionen

Oljeprisfallet for tre år siden innebar store utfordringer for norsk økonomi, og spesielt vår region har vært preget av lav økonomisk vekst, nedbemanning og økende arbeidsledighet. Dette er nå snudd til en forsiktig økonomisk optimisme.

Regionen er imidlertid fremdeles preget av økonomisk usikkerhet. Befolkningsveksten er lav, og selv om arbeidsledigheten er på vei nedover er den fremdeles høy sammenlignet med resten av landet. Veksten i skatteinntektene til Stavanger og flere omkringliggende kommuner er fortsatt negativ, mens landet forøvrig opplever positiv vekst.

Langsiktige velferdsutfordringer

Som resten av landet, står Stavanger kommune overfor langsiktige utfordringer med en aldrende befolkning. Dette kan føre til en sterk vekst i behovet for velferdstjenester, og andelen av befolkningen som er yrkesaktiv, vil bli mindre. For å møte fremtiden og sikre bærekraftige tjenester med god kvalitet, blir det nødvendig å gjøre endringer i helse- og omsorgstjenestene. Det må skapes et handlingsrom for tiltak som er framtidsrettede og virkningsfulle og som kan utsette behovet for tjenester.

Ny teknologi, digitalisering og arbeidsmetoder

Stavanger kommune må tilpasse seg en reduksjon i økonomisk handlingsrom på lang sikt, med økt produktivitet fra ny teknologi, digitalisering og nye arbeidsmetoder. Gjennom samarbeid på tvers av organisasjonen og med aktører utenfor organisasjonen må det jobbes målrettet med innovasjon for å utvikle gode og effektive tjenester. Digital teknologi forventes å være den teknologiformen som kan gi det største potensialet for effektivisering i Stavanger kommune.

Tidlig innsats og Leve HELE LIVET

Tidlig innsats, forebygging og rehabilitering skal gi bedre tjenester, mer selvhjulpne brukere og utsette mer omfattende hjelpebehov. Kommunens tjenester skal understøtte viljen og evnen til egenmestring og egenomsorg. Det er et uutnyttet helsepotensial i økt fysisk aktivitet. Forskning, nytenking og samarbeid blir viktig for å planlegge nye løsninger og arbeidsmåter.

Arbeidet med å redusere behovet for heldøgnsomsorg gjennom satsing på Leve HELE LIVET fortsetter. I planperioden starter implementeringen av Leve HELE LIVET i hele levekårsområdet. Forventningene til kommunale tjenester er høye, og grenseoppgangen mellom eget ansvar og det offentlige ansvar for velferd og helse må avklares framover.

Områdesatsinger

Stavanger har ikke noe klart geografisk øst/vest skille mellom gode og mindre gode levekår, slik noen storbyer har. Likevel går utviklingen i Stavanger i retning av mer sammenhengende områder med levekårsutfordringer nær sentrum. Områdesatsing i levekårsutsatte områder, slik som levekårsløftet på Storhaug og i Hillevåg, kan bidra til å snu en uheldig utvikling i disse områdene. I tillegg vil pågående enkeltsatsinger innenfor barnehage, skole, fritid og helsetjeneste rettes mot utsatte barn. I statsbudsjettet for 2018 er det gitt tilsagn om statstilskudd for områdesatsning på Storhaug med kr 13 mill., hvorav kr 6 mill. er bevilget for 2018.

Høye ambisjoner om lave utslipp

Stavanger må ta sin del av de nasjonale forpliktelsene til reduksjon i klimagassutslipp og bidra til et lavutslippssamfunn. God areal- og transportplanlegging skal tilrettelegge for en byutvikling med miljøvennlig transport og reduksjon i klimagassutslipp fra fossil energi. I planperioden vil flere av de store prosjektene i Bypakke Nord-Jæren være under arbeid og bidra til at Stavanger kommune når null-vekstmålet for personbiltrafikken. Stavanger kommune skal også redusere sine egne klimagassutslipp gjennom bruk av nye energi- og varmeløsninger og bedre energistyring av kommunale bygg.

Nøktern og effektiv drift

Det er innarbeidet et nytt effektiviseringskrav som utgjør 0,4 prosent i snitt av netto budsjettertramme på tjenesteområdene samlet sett. Dette er i budsjettet løst med en kombinasjon av konkrete tiltak og generelle effektiviseringskrav. I tillegg er omstillingstiltak fra gjeldende handlings- og økonomiplan videreført.

Netto driftsresultat er 1,6 prosent i 2018, økende til 2,9 prosent i 2021. Dette er et svakere resultat enn de økonomiske måltallene for gjeldende handlings- og økonomiplan. Rådmannen har vurdert om kravet til netto driftsresultat bør justeres ned i planperioden, men vil anbefale at måltallet på 3,0 prosent netto driftsresultat opprettholdes grunnet høyt investeringsnivå.

Høyt investeringsnivå

Investeringsnivået for kommunen ligger fortsatt høyt, med kr 5,3 mrd. i planperioden. Hovedprioriteringene er bygging og rehabilitering av skoler, bofellesskap og park- og idrettsanlegg. Brutto lånegjeld vil i planperioden stige fra kr 6,2 mrd. til kr 7,3 mrd. i slutten av planperioden. Rådmannen mener at dette er på grensen til hva kommunen kan bære på lang sikt. Investeringsnivået bør ikke øke ut over dette nivået, og det stiller større krav til overskudd i den ordinære driften for å få til nødvendige overføringer fra drift til investering.

Utvikle kapasitet og kompetanse for langsiktig omstilling

Iverksettelsen av ny organisasjonsmodell i 2018 vil kunne bidra til at Stavanger kommune i større grad løser oppgavene med utgangspunkt i samfunnets, brukernes og innbyggernes behov – gjennom nytenkning, innovative løsninger og nye arbeidsformer på tvers av fag og tjenester. Dette vil kreve målrettet arbeid over tid – av ledere og av medarbeidere. Stavanger kommune må derfor fortsette satsingen på kompetanseutvikling, gode arbeidsprosesser, godt medarbeiderskap og lederskap.

Nye Stavanger

Med sammenslåing av Stavanger, Rennesøy og Finnøy skal Nye Stavanger bli en åpen og effektiv organisasjon, som leverer gode tjenester til sine innbyggere og legger til rette for næringsutvikling og vekst i hele kommunen.

Stavanger 27. oktober 2017

Per Kristian Vareide

rådmann